

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

DEEP DIVE-sessie
WETTEN MAKEN
25 januari 2022

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken (WJZ)

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

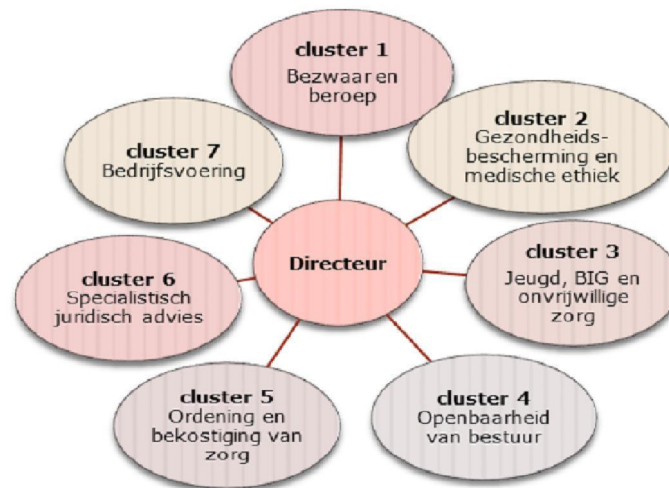

directie WJZ

Taken:

- *Wetgeving (ca. 35 juristen)*
- *Bezwaar en beroep (ca. 20 juristen)*
- *Specialistisch juridisch advies (ca. 25 juristen) subsidies/staatssteun, aanbesteding, contracten, privacy, klachtbehandeling c.a.*
- *Openbaarheid van bestuur (NB niet-corona) (ca. 15 juristen)*

Kern van de rechtsstaat

1. Overheid mag alleen ingrijpen in rechten en plichten van burgers als ze daartoe een bevoegdheid heeft
 - die bevoegdheid ontleent de overheid aan het recht
 - dat recht bepaalt de grenzen van het overheidshandelen.
2. Die bevoegdheid wordt gecreëerd door de wet.
Voor de burger geldt: vrijheid, tenzij de wet een grens stelt. Voor overheid geldt het omgekeerde: de overheid mag alleen acteren als de wet een bevoegdheid daarvoor biedt.
3. Die wet is alleen geldig als er een democratische procedure gevolgd is, d.w.z. de volksvertegenwoordiging erbij betrokken is geweest.

Wetgeving: SOORTEN

Soorten wetten (=hiërarchisch):

- 1) Wet in formele zin (van regering + TK/EK) [=wfz]
- Daaronder hangen:
 - 2) algemene maatregelen van bestuur (van regering)
 - 3) ministeriële regelingen (van minister/staatssecretaris)

Initiatief voor wfz bij:

- Regering = regeringsvoorstel
- TK = initiatiefvoorstel
- Handig om te weten:
 - Meestal wijzigingswetten, soms geheel nieuwe wetten
 - Een 'spoedwet' is geen bijzonder soort wet, maar een gewone wet die de hele procedure moet doorlopen.

Wetgeving: INHOUD

Kern van wetgeving: vastleggen rechten en verplichtingen van burgers en regelen bevoegdheden van de overheid.

In wet in formele zin ten minste regelen:

- beperking van grondrechten
- vergunningstelsels/andere toestemmingen van de overheid
- voorschriften waarbij gemeenten en provincies taken krijgen opgedragen ('medebewind')
- in het leven roepen van nieuwe bestuursorganen (ZBO'n)
- rechtsbescherming
- sancties
- toekennen toezichts- of opsporingsbevoegdheden
- rechten en verplichtingen van burgers jegens elkaar

Wetgeving: PLANNING EN PROCES

- In deze kabinetsperiode is 2 ½ jaar beschikbaar voor het maken van nieuwe wetgeving
- Reguliere duur wetgevingsproces = 2 à 3 jaar
- In de pijplijn bij VWS: 110 wetsvoorstellen
- Jaargemiddelde voor VWS: 15 wetsvoorstellen in Staatsblad
- Focus nodig vanwege beperkte tijd en capaciteit

Wetgeving: PROCEDURE REGERINGSVOORSTEL (in Grondwet)

- Departementale voorbereiding: startnota (IAK)
- Betrekken veldpartijen en andere belanghebbenden
- Betrekken andere departementen
- Toetsen (bijv. wetgevingstoets, IGJ-toets, VWS fraudetoets)
- Adviezen (bij privacyaspecten: bijv. advies AP), ATR
- (Internet)consultatie
- Ambtelijk voorportaal (CWIZO) → onderraad (RWIZO) → ministerraad
- 'Voordracht' = verzoek minister/staatssecretaris aan Koning om wetvoorstel voor advies aan RvS voor te leggen
- Advies Raad van State: 2 positieve, 2 negatieve 'dicta'
- Nader rapport (moet bij negatief dictum via MR)
- Indiening bij TK **door de Koning**

Wetgeving: PROCEDURE (2)

- Vanaf indiening is het een logisch 'spel' van vragen (door TK+EK) en antwoorden (door minister/staatssecretaris)
- Behandeling in TK
 - Eerst schriftelijke ronde: 'verslag TK' + antwoord daarop met de 'nota naar aanleiding van het verslag' (+ soms 2e ronde)
 - Daarna plenaire behandeling (doorgaans in 2 'termijnen')

Wetsvoorstel kan worden gewijzigd d.m.v.:

- nota(s) van wijziging **door minister/staatssecretaris**
- amendementen en moties **door TK**

Behandeling in EK

- Eerst schriftelijke ronde: 'verslag EK' + antwoord daarop met de 'memorie van antwoord'
- Daarna plenaire behandeling

- Wetsvoorstel kan niet meer worden gewijzigd; wel verkapt: via **novelle**
- Wel moties door EK mogelijk

Wetgeving: PROCEDURE (3)

- Ondertekening door Koning + bewindspersoon ('contraseign')
- Publicatie in Staatsblad
- Inwerkingtreding uitsluitend na publicatie (géén terugwerkende kracht, tenzij)

Wetgeving: lagere wetgeving - amvb en min.reg.

- Wfz moet daartoe **bevoegdheid** geven d.m.v. vaste formules:
 - "bij amvb",
 - "bij of krachtens amvb", of
 - "bij regeling van Onze Minister van ..."
- Algemene maatregelen van bestuur:
 - is van regering (Koning + bewindspersoon)
 - wel MR en RvS, maar niet TK/EK
- Ministeriële regelingen:
 - is van minister/staatssecretaris
 - niet MR, RvS of TK/EK

NB 'voorhangen' en 'nahangen', methode waardoor TK (en EK) toch wél invloed kan uitoefenen op amvb en ministeriële regeling

WETGEVING (8): TAAKVERDELING BELEID-WJZ

- Beleidsdirecties zijn verantwoordelijk voor beleidsmatige keuzen/onderbouwing en schrijven algemeen deel mvt
- WJZ is verantwoordelijk voor schrijven artikelen en schrijft artikelsgewijze deel mvt
- Beleidsdirecties verder verantwoordelijk voor contacten/afstemming met veldpartijen & creëren draagvlak
- In de praktijk: nauwe en goede samenwerking beleidsdirecties en WJZ